

הכנסת העשרים

יוזמים : חברי הכנסת
עליזה לביא
יעל גרמן
יאיר לפיד
מיקי לוי
קארין אלהרר
חיים ילין
יואל רזבוזוב
עפר שלח
מאיר כהן
יעקב פרי

פ/20/257

הצעת חוק ברית הזוגיות האזרחית, התשע"ה–2015

הגדרות

1. בחוק זה –

"בית המשפט" – בית המשפט לענייני משפחה ;

"בני זוג" – שני בני אדם ;

"בקשה להתרת ברית זוגיות" – פתיחת הליך בבית המשפט בבקשה להתרת ברית זוגיות שנעשתה על פי חוק זה, לרבות בקשה ליישוב סכסוך בין בני זוג לפי תקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד–1984¹, או מנגנון אחר ליישוב סכסוכים ששר המשפטים יקבע בתקנות ;

"ברית זוגיות" – הסכם שנערך לפי חוק זה לחיות יחד כבני זוג ולקיים חיי משפחה ומשק בית משותפים ;

"דין אישי" – הדין הדתי החל על תושבי ישראל מכוח סימנים 47, 51, 52, 54, 55 לדבר המלך במועצה של ארץ ישראל, 1922 עד 1947 וחוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), התשי"ג–1953² ;

"הסכם ממון" – הסכם ממון לפי חוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג–1973³ ;

¹ חוקי אי"י, כרך ג', עמ' (ע) 2738, (א) 2569.

² ס"ח התשי"ג, עמ' 186.

³ ס"ח התשל"ג, עמ' 267.

"יחידת הסיוע" – כמשמעותה בסעיף 5 לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995⁴;

"נשוי על פי דין אישי" – מי שנישא על פי דינו האישי ויש צורך בגירושין או בביטול נישואיו בבית דין דתי כדי להתיר נישואין אלה;

"רישום זוגיות" או "מרשם זוגיות" – רישום רשמי ארצי של בני זוג שבאו בברית הזוגיות, המתנהל לפי חוק זה;

"תושב" – אזרח ישראלי לפי חוק האזרחות, התשי"ב-1952⁵, או מי שנתנו לו אשרת עולה או תעודת עולה לפי חוק השבות, התשי"א-1950⁶ או מי שניתן לו רישיון לישיבת קבע לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952⁷, המתגורר בישראל;

"השר" – שר המשפטים.

2. התקשרות בין בני זוג שהסכימו לבוא בברית הזוגיות רשאים להירשם במרשם הזוגיות אם התקיימו בהם תנאים אלה:

(1) מלאו לכל אחד מהם 18 שנים;

(2) שני בני הזוג הם תושבי מדינת ישראל;

(3) הם אינם קרובי משפחה; לעניין זה, "קרוב משפחה" – בנים והוריהם, אחים, סבים ונכדיהם או ניניהם, דודים ואחייניהם או בניהם; לעניין זה דין מי שנשוי או רשום כנשוי במרשם האוכלוסין, או רשום כבן זוג במרשם הזוגיות לאותו קרוב משפחה – כדין קרוב משפחה, וכן דין מאומץ או מאמץ של אחד מאלה כדין קרוב משפחה;

(4) איש מהם אינו נשוי לאחר, אינו רשום כנשוי לאחר או רשום כבן זוג לאחר במרשם אוכלוסין או במרשם זוגיות – בישראל או במדינת חוץ;

(5) הם אינם נשואים זה לזה על פי הדין האישי;

(6) היה אחד מבני הזוג פסול דין או מי שמונה לו אפוטרופוס – בית המשפט אישר כי הוא מסוגל לתת הסכמה מדעת לבוא בברית הזוגיות.

3. מינוי רשם זוגיות (א) השר ימנה אדם הכשיר להתמנות לשופט בבית המשפט, לרשם זוגיות, ורשאי הוא למנות כמה רשמי זוגיות אם מצא לנכון לעשות כן; מינה השר כמה רשמי זוגיות, ימנה אחד מהם לרשם זוגיות ראשי.

⁴ ס"ח התשנ"ה, עמ' 393.

⁵ ס"ח התשי"ב, עמ' 146.

⁶ ס"ח התשי"א, עמ' 159.

⁷ ס"ח התשי"ב, עמ' 354.

(ב) רשם הזוגיות ינהל את מרשם הזוגיות; מינה השר כמה רשמי זוגיות, ינהל רשם הזוגיות הראשי את מרשם הזוגיות ויפקח על פעולתם של רשמי הזוגיות.

(ג) לצורך מילוי תפקידו יהיו לרשם הזוגיות סמכויות חקירה לפי סעיפים 9 עד 11 לחוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1968⁸.

(א) בני זוג המבקשים לערוך ברית זוגיות בפני רשם הזוגיות ולהירשם במרשם הזוגיות, יגישו לרשם הזוגיות בקשה לכך (להלן – הבקשה לרישום); בקשה כאמור תוגש כמפורט בתוספת הראשונה, בצירוף תצהיר של בני הזוג כי מתקיימים בהם כל התנאים הקבועים בחוק זה; בני הזוג רשאים לצרף לבקשה לרישום בקשה לאימות הסכם ממון.

(ב) רשם הזוגיות יבחן תוך 14 ימים מהיום שבו הוגשה הבקשה, את עמידת המבקשים בתנאי הרישום ויהיה רשאי לשם כך לבצע בדיקות מטעמו וכן לדרוש ראיות נוספות.

(ג) מצא רשם הזוגיות כי הבקשה לרישום לא הוגשה בהתאם להוראות חוק זה, ובכלל זה כי לא מתקיים בה אחד מהתנאים שבסעיף 2, ידחה את הבקשה לרישום וימסור הודעה על כך לבני הזוג.

(ד) מצא רשם הזוגיות כי הבקשה לרישום הוגשה בהתאם להוראות חוק זה, יפרסם ברבים הודעה על הבקשה באתר האינטרנט של משרד המשפטים.

(א) כל אדם רשאי להגיש לרשם הזוגיות, בתוך 30 ימים מהיום שבו פורסמה הודעה לציבור לפי סעיף 4(ד), התנגדות לבקשה לרישום, בשל כך שלא התקיימו התנאים האמורים בסעיף 2; הוגשה לרשם הזוגיות התנגדות, ימציא העתק ממנה לבני הזוג, ורשאים הם להשיב להתנגדות, בתוך 45 ימים.

(ב) הוגשה התנגדות לפי הוראות סעיף קטן (א), יבחן רשם הזוגיות את ההתנגדות ויחליט אם לדחותה או לקבלה; החליט רשם הזוגיות לדחות את ההתנגדות, ימשיך בהליכי הרישום במרשם הזוגיות לפי הוראות סעיפים 6 או 7, לפי העניין; קיבל רשם הזוגיות את ההתנגדות, ידחה את הבקשה לרישום לפי סעיף 4(ג).

(ג) התנגדות לפי סעיף קטן (א) תוגש בטופס לפי התוספת השלישית.

(א) לא נדחתה הבקשה לרישום לפי סעיף 4(ג), יזמין רשם הזוגיות את בני הזוג להתייצב לפניו לבוא בברית הזוגיות.

4. בקשה לעריכת ברית זוגיות ולרישום במרשם הזוגיות

5. התנגדות בציבור לרישום במרשם הזוגיות

6. עריכת ברית הזוגיות ורישום במרשם הזוגיות

⁸ ס"ח התשכ"ט, עמ' 28.

(ב) התייצבו בני הזוג לפני רשם הזוגיות, יסביר להם את משמעויות ברית הזוגיות ותוצאותיה; בני הזוג יצהירו לפני רשם הזוגיות כי התקיימו בהם התנאים הקבועים בחוק זה וכי הם מסכימים לבוא בברית הזוגיות.

(ג) נוכח רשם הזוגיות כי התקיימו בהם התנאים הקבועים בחוק זה ושכל אחד מהם מוכן לבוא בברית הזוגיות בהסכמה חופשית ומרצון ובהבינו את משמעויותיה ותוצאותיה, יחתמו לפניו בני הזוג על הסכם ברית הזוגיות בנוסח כמפורט בתוספת השנייה, ורשם הזוגיות יקיים את ההסכם בחתימתו.

(ד) רשם הזוגיות ירשום במרשם הזוגיות את פרטי בני הזוג על פי התוספת הרביעית, ואם בני זוג באו בברית הזוגיות לפי סעיף 7(א) ירשום את מועד רישומם במרשם הזוגיות במדינת החוץ, לפי העניין; העתק מן הרישום יישלח לבני הזוג ולפקיד הרישום לפי סעיף 15 לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965⁹ (להלן – חוק מרשם האוכלוסין).

(ה) אין ברישום במרשם הזוגיות כשלעצמו כדי להוות נישואין על פי הדין האישי.

7. רישום בני זוג שנרשמו במרשם זוגיות של מדינת חוץ
7. רישום בני זוג שנרשמו במרשם זוגיות של מדינת חוץ
(א) בני זוג שנישאו במדינת חוץ או שנרשמו במרשם זוגיות של מדינת חוץ ושהתקיימו בהם התנאים האמורים בסעיף 2, רשאים להגיש לרשם הזוגיות בקשה לפי סעיף 4(א) לבקשה תצורף גם תעודת הנישואין או רישום הזוגיות במדינת החוץ כשהיא מאומתת על פי דרישות רשם הזוגיות.

(ב) לא הוגשה או נדחתה התנגדות לבקשה לפי סעיף 5 ומצא רשם הזוגיות כי מתקיימות בה הוראות חוק זה, ירשום את פרטי בני הזוג במרשם הזוגיות בהתאם לסעיף 6(ד), ולא יחולו לגביהם הוראות סעיף 6(א) עד (ג).

8. הדין החל על בני זוג
8. (א) בכפוף להוראות סעיף זה –

(1) דין בני זוג הרשומים במרשם הזוגיות לפי הוראות חוק זה, כדין בני זוג נשואים;

(2) דין בני זוג שרישומם במרשם הזוגיות נמחק, כדין בני זוג שנישואיהם הותרו;

(3) דין אדם שבן זוגו נפטר בעת שהיה רשום כבן זוגו במרשם הזוגיות, כדין אלמן.

⁹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 270.

(ב) הוראות חוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973 (בסעיף זה – חוק יחסי ממון), יחולו על בני זוג הרשומים במרשם הזוגיות, בשינויים המחויבים ובשינוי זה: בלי לגרוע מהוראות סעיף 2 לחוק יחסי ממון, הסכם ממון בין בני זוג הבאים בברית הזוגיות יכול שיאומת גם בידי רשם הזוגיות בעת הרישום במרשם הזוגיות לפי הוראות סעיף 6, וזאת לאחר שנוכח כי בני הזוג עשו את ההסכם בהסכמה חופשית וכי הם מבינים את משמעותו ותוצאותיו; אומת ההסכם ממון בידי רשם הזוגיות, דינו לכל דבר ועניין, פרט לערעור, כדין פסק דין של בית המשפט.

(ג) בן זוג הרשום במרשם זוגיות חייב במזונות בן זוגו, וכן במזונות ילדיו הקטינים והילדים הקטינים של בן זוגו, ויחולו על מזונות אלה סעיפים 1, 2א ו-3א עד 20 לחוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), התשי"ט-1959¹⁰.

(ד) הוראות סעיף זה לא יחולו לענין זכויות וחובות על פי הדין האישי.

מחיקה מן המרשם 9. (א) רשם הזוגיות ימחק בני זוג ממרשם הזוגיות באחד מן המקרים האלה:

(1) אחד מבני הזוג נפטר;

(2) בית משפט נתן פסק דין חלוט המתיר את ברית הזוגיות לפי הוראות סעיף 11; לענין זה יראו את המועד שבו פסק הדין הפך לחלוט, כמועד המחיקה;

(3) התקבלה הודעה לפי סעיף 4א לפקודת הנישואין והגירושין (רישום), ולפיה בני הזוג נישאו זה לזו;

(4) בית משפט מוסמך או רשות מוסמכת אחרת במדינת חוץ נתנו פסק דין או החלטה המורים על מחיקת בני הזוג ממרשם זוגיות, כל זאת בכפוף לאמור בחוק אכיפת פסקי חוץ, התשי"ח-1958¹¹.

(ב) בקשת מחיקה על פי סעיף קטן (א), תוגש בטופס לפי התוספת החמישית.

(ג) מחק רשם הזוגיות את בני הזוג ממרשם הזוגיות לפי הוראות סעיף זה, ישלח אישור על המחיקה לבני הזוג ולפקיד הרישום לפי סעיף 15 לחוק מרשם האוכלוסין.

(ד) בני זוג שנמחקו ממרשם הזוגיות, יהיו פנויים להינשא או לבוא בברית זוגיות ממועד המחיקה.

בית המשפט המוסמך 10. לבית המשפט לענייני משפחה תהא סמכות ייחודית לדון בעניינים שלפי חוק זה.

¹⁰ ס"ח התשי"ט, עמ' 72.

¹¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 68.

התרת ההתקשרות 11.
על ידי בית המשפט

(א) בני זוג או בן זוג המעוניינים בהתרת ברית זוגיות רשאים להגיש בקשה להתרת ברית זוגיות לבית המשפט.

(ב) הוגשה לבית משפט בקשה להתרת ברית זוגיות לפי הוראות סעיף קטן (א), ייתן בית המשפט פסק דין המתיר את ברית הזוגיות באחד מאלה:

(1) בני הזוג הגיעו להסכמה להתיר את ברית הזוגיות; בני זוג שהגיעו להסכמה כאמור רשאים להגיש גם בקשה לאישור הסכם המסדיר את כלל העניינים הקשורים בהתרת ברית הזוגיות, לרבות יחסי ממון, אפוטרופסות ילדים, משמורתם ומזונותיהם (להלן – הסכם התרה); בית המשפט רשאי, לאחר שנוכח כי בני הזוג עשו את ההסכם בהסכמה חופשית וכי הם מבינים את משמעותו ותוצאותיו, לאשר את הסכם ההתרה ולאישור יהא תוקף של פסק דין;

(2) בני הזוג לא הגיעו להסכמה להתיר את ברית הזוגיות כאמור בפסקה (1) בתוך שנה מיום שהוגשה הבקשה להתרת ברית זוגיות ואחד מבני הזוג הודיע לבית המשפט כי הוא מעוניין בהתרת ברית הזוגיות; ואולם רשאי בית המשפט לעכב את מתן פסק הדין אם מצא כי הדבר נחוץ על מנת להגן על טובתם של בני הזוג או של ילדיהם או מטעמים מיוחדים אחרים שיירשמו; בלי לגרוע מהאמור, במקרה שבו הוכח בפני בית המשפט כי בני הזוג נשואים, רשאי בית המשפט להורות לצד המבקש התרת ברית הזוגיות לשתף פעולה להתרת קשר הנישואים כתנאי להתרת ברית הזוגיות;

(3) חלפה חצי שנה מיום הגשת הבקשה להתרת ברית הזוגיות ולא ניתן היה לאתר את בן הזוג ולהמציא לו את הבקשה.

(ג) הוגשה בקשה בהסכמה על פי סעיף קטן (ב)(1), והיה לפחות אחד מבני הזוג פסול דין או מי שמונה לו אפוטרופוס, ייתן בית המשפט פסק דין המתיר את ברית הזוגיות לאחר שנוכח כי פסול הדין או מי שמונה לו אפוטרופוס מסוגל להבין בדבר וכי כל אחד מבני הזוג הסכים להתרת ברית הזוגיות בהסכמה חופשית ובהבינו את משמעותה ותוצאותיה.

(ד) בלי לגרוע מהוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג), רשאי בית המשפט לתת פסק דין המתיר את ברית הזוגיות גם בהתקיים אחד מאלה:

(1) ברית הזוגיות והרישום נעשו למראית עין;

(2) הרישום במרשם הזוגיות נעשה על יסוד מידע כוזב או שגוי;

(3) בית המשפט נוכח כי לא ניתן לקבל את הסכמת בן הזוג להתרת ברית הזוגיות מחמת ליקוי נפשי או שכלי שבשלו בן הזוג אינו מסוגל להבין את משמעות התרת ברית הזוגיות ותוצאותיה.

- (ה) הוגשה בקשה להתרת ברית זוגיות לפי סעיף קטן (א), רשאי בית המשפט להורות לבני הזוג לפנות ליחידת הסיוע על מנת שתסייע להם בשיקום הקשר או בתכנון הליך ההתרה.
12. ערעור על החלטת הרשם
 כל אחד מהמפורטים בפסקאות שלהלן רשאי לערער לבית המשפט על החלטת הרשם כמפורט בפסקאות שלהלן:
- (1) בן זוג שהגיש בקשה לרישום – על החלטת הרשם לדחות את בקשתו לפי סעיפים 4(ג) או 5(ב);
- (2) אדם שהגיש התנגדות לפי סעיף 5 – על החלטת הרשם לרשום את בני הזוג במרשם הזוגיות לפי סעיף 6;
- (3) בן הזוג הרשום במרשם הזוגיות או שנמחק ממרשם הזוגיות – על החלטת הרשם שניתנה לגביו לפי סעיף 9(א).
13. איסור התניה
 אין להתנות על הוראות חוק זה.
14. שמירת דינים
 אין בהוראות חוק זה כדי לפגוע בדיני נישואין וגירושין ובסמכות השיפוט של בתי הדין הדתיים לפי כל דין.
15. שמירת זכויות
 אין בחוק זה כדי לשנות זכויות של בני זוג אשר נרכשו לפני יום תחילתו אלא אם כן הסכימו בני הזוג אחרת בכתב.
16. ביצוע ותקנות
 (א) השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו, ובכלל זה תקנות בעניינים אלה:
- (1) סדרי הדין בפני בית המשפט והרשם;
- (2) אגרות בעד הגשת בקשה לרישום במרשם הזוגיות או בקשה למחיקת רישום כאמור.
- (ב) תקנות לפי סעיף קטן (א)(2) יותקנו באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.
17. דין רישום במרשם הזוגיות לחסרי דת
 (א) מי שהיה רשום במרשם הזוגיות מכוח חוק ברית הזוגיות לחסרי דת, התשי"ע–2010²² (להלן – חוק ברית הזוגיות לחסרי דת), ורישום היה תקף ביום תחילתו של חוק זה, יועבר רישומו למרשם הזוגיות על פי חוק זה מיום תחילת החוק; הועבר הרישום, יחולו על הנרשם כל הוראות חוק זה.
- (ב) הועבר רישום בהתאם לסעיף קטן (א), יהיה מועד רישום של בני הזוג המועד שבו נרשמו במרשם הזוגיות על פי חוק ברית הזוגיות לחסרי דת.

²² ס"ח התשי"ע, עמ' 428.

18. תקנות ראשונות .18 תקנות ראשונות לפי סעיף 16 יותקנו בתוך ארבעה חודשים מיום פרסום החוק.
19. תחילה תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו.
20. ביטול חוק ברית הזוגיות לחסרי דת, התש"ע-2010¹³ – בטל. הזוגיות לחסרי דת
21. תיקון חוק מרשם האוכלוסין בחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965¹⁴ – האוכלוסין
- (1) בסעיף 2(א1), במקום "בחוק ברית הזוגיות לחסרי דת, התש"ע-2012" יבוא "בחוק ברית הזוגיות האזרחית, התשע"ה-2015";
- (2) בסעיף 15(א2), במקום "בחוק ברית הזוגיות לחסרי דת, התש"ע-2012" יבוא "בחוק ברית הזוגיות האזרחית, התשע"ה-2015";
- (3) בסעיף 31(7), במקום "בחוק ברית הזוגיות לחסרי דת, התש"ע-2012" יבוא "בחוק ברית הזוגיות האזרחית, התשע"ה-2015".
22. תיקון חוק משפחות חד-הוריות, התשנ"ב-1992¹⁵, בסעיף 1, בפסקה (1), אחרי "אינו חד-הוריות נשוי" יבוא "או רשום כבן זוג לפי חוק ברית הזוגיות האזרחית, התשע"ה-2015".
23. תיקון פקודת הנישואין והגירושין (רישום) תיקון פקודת הנישואין והגירושין (רישום) בסעיף 4א, במקום "בחוק ברית הזוגיות לחסרי דת, התש"ע-2010" יבוא "בחוק ברית הזוגיות האזרחית, התשע"ה-2015".

תוספת ראשונה

(סעיף 4(א))

בקשה לערוך ברית זוגיות ולהירשם במרשם הזוגיות

פרטי המבקש/ת:

שם פרטי ושם משפחה לרבות שמות קודמים _____

שם פרטי ושם משפחה בשפת ארץ המוצא _____

מספר זהות _____

שמות פרטיים ושמות משפחה של הורי המבקש/ת _____

¹³ ס"ח התש"ע, עמ' 428.

¹⁴ ס"ח התשכ"ה, עמ' 270.

¹⁵ ס"ח התשנ"ב, עמ' 147.

¹⁶ חוקי אי"י, כרך ב', עמ' (ע) 876, (א) 903.

מצב אישי _____
ארץ המוצא _____
כתובת המגורים _____
כתובת למשלוח דואר _____
מספר טלפון (בית) _____ (נייד) _____
כתובת דואר אלקטרוני _____

פרטי המבקש/ת:

שם פרטי ושם משפחה לרבות שמות קודמים _____
שם פרטי ושם משפחה בשפת ארץ המוצא _____
מספר זהות _____
שמות פרטיים ושמות משפחה של הורי המבקש/ת _____
מצב אישי _____
ארץ המוצא _____
כתובת המגורים _____
כתובת למשלוח דואר _____
מספר טלפון (בית) _____ (נייד) _____
כתובת דואר אלקטרוני _____

בקשה ותצהיר

אנו הח"מ מבקשים לבוא בברית זוגיות בפני רשם הזוגיות ולהירשם במרשם הזוגיות. אנו מצהירים כי כל התנאים הקבועים בחוק ברית הזוגיות האזרחית, התשע"ה–2015, לרבות המפורטים להלן מתקיימים לגבי כל אחד או אחת מאתנו:

(1) אנו בני 18 שנים לפחות;

(2) אנו: [סמך/ני במקום המתאים; אם קיים שוני בין בני הזוג, יש לציין זאת]

___ אזרחים ישראליים;

___ בעלי אשרת עולה או תעודת עולה לפי חוק השבות, התשי"ב–1950;

___ בעלי רישיון לישיבת קבע לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב–1952;

(3) איננו קרובי משפחה (קרובי משפחה יחשבו בנים והוריהם, אחים, סבים ונכדיהם או ניניהם,

דודים ואחייניהם או בניהם; לעניין זה דין מי שנשוי או רשום כבן זוג במרשם הזוגיות לאותו קרוב משפחה – כדין קרוב משפחה, וכן דין מאומץ או מאמץ של אחד מאלה כדין קרוב משפחה);

(4) איננו נשואים זה/ו לזה/ו על פי הדין האישי החל עלינו;

(5) איש מאתנו אינו נשוי לאחר, אינו רשום במרשם האוכלוסין כרשום לאחר ואינו רשום כבן זוג של אחר במרשם הזוגיות או במרשם דומה המתנהל על פי דין במדינה אחרת;

(6) [סמך/ני במקום המתאים]:

___ איננו פסולי דין ולא מונה לאיש מאתנו אפוטרופוס

___ למבקש/ת _____ מונה אפוטרופוס

פרטי האפוטרופוס:

שם _____

מספר זהות _____

כתובת למשלוח דואר _____

מספר טלפון (בית) _____ (נייד) _____

כתובת דואר אלקטרוני _____

חתימת המבקש/ת

חתימת המבקש/ת

תצהיר האפוטרופוס:

אני החתום/ה מטה מאשר/ת כי למיטב ידיעתי התקיימו במבקש/ת _____ התנאים הקבועים בחוק ברית הזוגיות האזרחית, התשע"ה–2015.

חתימת האפוטרופוס

אישור

אני הח"מ _____ (עו"ד / בעל תפקיד אחר המוסמך לאשר תצהיר לפי פקודת הראיות [נוסח חדש] התשל"א-1971) מאשר/ת כי היום _____ הופיעו בפני המבקש/ת המוכר/ת לי אישית / שזיהיתי אותה/ה על פי ת"ז מס' _____ והמבקש/ת המוכר/ת לי אישית / שזיהיתי אותה/ה על פי ת"ז מס' _____ [והאפוטרופוס המוכר/ת לי אישית / שזיהיתי אותה/ה על פי ת"ז מס' _____], ולאחר שהזהרתי אותם כי עליהם להצהיר את האמת וכי יהיו צפויים לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשו כן, הצהירו על נכונות הצהרתם דלעיל וחתמו עליה בפני.

חתימת עוה"ד / בעל תפקיד אחר

מצורפים לבקשה זו :

- שלושה תצלומי פנים עדכניים של כל אחד מבני הזוג;
- למי שנולד מחוץ לישראל – תעודת לידה [אם היא אינה כתובה באנגלית או בערבית – יצורף תרגום מאושר לעברית];
- לבני זוג המעוניינים באימות הסכם ממון בעת הרישום – נוסח הסכם הממון, אם קיים בעת הגשת הבקשה ולגבי הסכם ממון הכתוב בשפה אחרת, גם תרגום מאושר לעברית של ההסכם;
- אם אישר בית המשפט לפסול דין או למי שמונה לו אפוטרופוס, לבוא בברית הזוגיות לפי סעיף 6(2) לחוק – העתק מאושר של החלטת בית המשפט וצו מינוי אפוטרופוס.

תוספת שניה

(סעיף 6(ג))

הסכם ברית הזוגיות האזרחית

[למילוי בפני הרשם]

אנו הח"מ מצהירים על הסכמתנו לבוא בברית הזוגיות, לחיות יחד כבני זוג ולקיים חיי משפחה ומשק בית משותפים, וכי מתקיימים בנו כל התנאים הקבועים בחוק ברית הזוגיות האזרחית, התשע"ה-2015. הצהרתנו זו ניתנת בהסכמה חופשית ומדעת, ובהבינו את משמעותה ותוצאותיה.

חתימת המבקש/ת

חתימת המבקש/ת

אישור הרשם

היום _____ הופיעו בפניי בני הזוג המבקשים ולאחר שזיהיתי את המבקש/ת על פי ת"ז מס' _____ ואת המבקש/ת על פי ת"ז מס' _____, ונוכחתי כי בני הזוג נתנו את הצהרתם בהסכמה חופשית ומדעת ובהבינם את משמעותה ותוצאותיה, אני מאשר את הצהרתם.

חתימת הרשם

תוספת שלישית

(סעיף 5(ג))

התנגדות לרישום במרשם הזוגיות

פרטי המתנגד/ת:

שם _____

מספר זהות _____

כתובת למשלוח דואר _____

מספר טלפון (בית) _____ (נייד) _____

כתובת דואר אלקטרוני _____

הקשר למבקש/ת (אם קיים) _____

נימוקי ההתנגדות:

תוספת רביעית

(סעיף 6(ד))

רשם הזוגיות ירשום במרשם הזוגיות את הפרטים הבאים במרשם הזוגיות:

- (1) שמות בני הזוג (שם פרטי ושם משפחה);
- (2) שמות ההורים של בני הזוג;
- (3) תאריך הלידה של בני הזוג ומקומה;
- (4) מין בני הזוג;
- (5) אזרחות בני הזוג, של עכשיו ושקדמו;
- (6) תאריך החתימה על הסכם ברית הזוגיות;
- (7) מקום החתימה על הסכם ברית הזוגיות;
- (8) מען בני הזוג;

(9) כתובת למשלוח דואר כמשמעותה בחוק עדכון כתובות, התש"ס-2005¹⁷ ככל שנמסרה על כך הודעה.

תוספת חמישית

(סעיף 9(ב))

בקשה למחיקה ממרשם הזוגיות לפי סעיף 9(ב) לחוק

פרטי המבקש/ת:

שם _____

מספר זהות _____

שמות פרטיים ושמות משפחה של ההורי המבקש/ת _____

כתובת המגורים _____

כתובת למשלוח דואר _____

מספר טלפון (בית) _____ (נייד) _____

כתובת דואר אלקטרוני _____

פרטי המבקש/ת:

שם _____

מספר זהות _____

שמות פרטיים ושמות משפחה של ההורי המבקש/ת _____

כתובת המגורים _____

כתובת למשלוח דואר _____

¹⁷ ס"יח התשס"ה, עמ' 998.

מספר טלפון (בית) _____ (נייד) _____

כתובת דואר אלקטרוני _____

בקשה [סמן במקום המתאים]

אני/אנו הח"מ מבקש/ת/ים למחוק את רישומי/נו ממרשם הזוגיות מהטעם הבא:

___ פטירת בת/בן זוגי (מצ"ב תעודת פטירה);

___ בית משפט לענייני משפחה נתן פסק דין חלוט המתיר את ברית הזוגיות (מצ"ב פסק

דין);

___ נישאנו זו לזה (מצ"ב תעודת נישואין).

חתימת המבקש/ת

חתימת המבקש/ת

ד ב ר י ה ס ב ר

כיום, במדינת ישראל, הדרך היחידה ליצור מסגרת משפחתית מוכרת על פי חוק היא בהתאם לדין הדתי, בהתאמה לדתם של בני הזוג. מציאות זו פוגעת פגיעה קשה בזכויות היסוד של האדם ומונעת מזוגות רבים את האפשרות למסד חיי משפחה במסגרת משפטית-אזרחית מוכרת על פי חוק. זוגות אלה, אשר אינם מעוניינים או יכולים למסד את חיי משפחתם על פי הדין הדתי, מוצאים את עצמם ללא חלופה אזרחית. יתרה מכך, זוגות אלה נאלצים לשאת בהוצאות כלכליות כבדות הכרוכות בנישואים מחוץ למדינה ואף מאבדים את החוויה היסודית של מיסוד הזוגיות שלהם במדינה בה הם חיים, בשפתם, בתרבותם ובלוויית משפחתם וחבריהם.

מצוקה זו הובילה למגמה הולכת וגוברת של פיתוח מסלולים עוקפים לנישואין הדתיים הכוללים, בין היתר, את הרחבת מוסד ה"ידועים בציבור" בישראל ואת העלייה הגבוהה במספר הבוחרים להינשא בנישואים אזרחיים מחוץ למדינת ישראל. כך, בהתאם לנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בשנת 2011 דווח למרשם האוכלוסין על 8,995 זוגות שערכו נישואים בחוץ לארץ, בהם לפחות אחד מבני הזוג רשום במרשם האוכלוסין. 70% מקרב הרשומים במרשם האוכלוסין שדיווחו בשנת 2011 כי נישאו בחו"ל הם יהודים. כמו כן, על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מספר הזוגות היהודים החיים יחד בלי להינשא זה לזו עלה פי 2.5 בשנת 2011 בהשוואה לשנת 2000.

מסלולים אלה יוצרים פגיעה קשה בזכויות היסוד של בני הזוג משום שהם כוללים פתרונות נקודתיים וחלקיים בלבד, ואינם מבטיחים ודאות משפטית ויציבות למערכת היחסים בין בני הזוג, בשונה מזוגות שנישאו בנישואין דתיים. יתרה מכך, היעדרה של מערכת אזרחית מוכרת ופיתוחה של תופעת ה"ידועים בציבור", המאפשרת לבני זוג נשואים לחיות בנפרד ובאופן קבוע עם בני זוג אחרים בלי שהותר קשר ההתחייבות ביניהם, עלולה להציב מכשולים הלכתיים לדורות הבאים. במציאות בישראל של ימינו היעדרו של מסלול חלופי למסגרת הדתית מביא להעמקת הקרעים שבין הציבור שומר המצוות לבין זה שאינו ולהתרחקות של רבים מהמסורת הדתית.

מטרתה של הצעת חוק ברית הזוגיות האזרחית היא לאפשר לכל מי שחפץ בכך לקיים חיי משפחה

במסגרת משפטית-אזרחית מוכרת על פי חוק. הצעת החוק יוצרת מוסד משפטי-אזרחי חדש במדינת ישראל אשר יתקיים לצד מוסד הנישואין, בלי לפגוע במעמדם או באופיים של הנישואין והגירושין הדתיים.

מוסד ברית הזוגיות אינו מבקש לקרוא תיגר על הממסד הדתי, להתחרות או להתנגש בו, אלא להיות קשוב ולכבד את חירותם של אלה שאין ביכולתם או ברצונם למסד את חיי משפחתם באופן דתי, לעשות זאת באופן אחר תוך מתן תוקף משפטי-אזרחי להחלטתם. ברית הזוגיות תהווה מסלול מקביל אשר יחיל על בני הזוג שיבחרו בו את מלוא הזכויות והחובות האזרחיות החלות על בני זוג נשואים. זאת, בלי שבני הזוג ייחשבו כנשואים על פי הדין הדתי.

אותן זכויות וחובות יחולו על זוגות שבחרו במסלול של ברית הזוגיות מכוח רישומם במרשם מיוחד, אשר ינוהל באמצעות רשמים שימונו על ידי שר המשפטים, לאחר שנמצאו כשירים להתמנות כשופטים בבית משפט לענייני משפחה.

הצעת החוק קובעת מנגנונים אזרחיים בכל הנוגע לעריכת ברית הזוגיות, למילוי הבקשה לעריכת ברית זוגיות ולתנאי הכשירות שצריכים להתקיים אצל בני הזוג. כמו כן, קובעת ההצעה מנגנונים העוסקים בהתרה של ברית הזוגיות ומחיקתם של בני הזוג מהמרשם.

הצעת החוק מגלמת בתוכה הצעת פשרה אשר מבוססת על הצעות חוק רבות שהוצגו לאורך השנים על ידי גורמים שונים – הן מהמגזר הדתי והן מהמגזר החילוני – ומבטאת ניסיון לדו-שיח החותר ליצור מציאות המאפשרת הגשמתן של זכויות יסוד תוך מתן כבוד הדדי לתפישות הערכיות השונות. לאור האמור, יש להניח כי מוסד ברית הזוגיות אף יצליח להוביל לחיזוק מוסד הנישואין הדתי שכן בהינתן חלופה אזרחית למיסוד הקשר הזוגי, זוג שיבחר בנישואין דתיים יעשה כן ברצון חופשי ובלב שלם.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חברי הכנסת דוד רותם ורוברט אילטוב (פ/18/6), על ידי חברי הכנסת שלמה מולה וקבוצת חברי הכנסת (פ/18/141); הוסרה מסדר היום ביום י"ט בסיוון התשס"ט (11 ביוני 2009); פ/18/1971), על ידי חבר הכנסת מאיר שטרית וקבוצת חברי הכנסת (פ/18/1969); הוסרה מסדר היום ביום י"א באדר התש"ע (25 בפברואר 2010); פ/18/2285; פ/18/3034), על ידי חבר הכנסת דניאל בן-סימון וקבוצת חברי הכנסת (פ/18/4529) ועל שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת מאיר שטרית (פ/19/473) ועל ידי חברת הכנסת סתיו שפיר וקבוצת חברי הכנסת (פ/19/1497); הוסרה מסדר היום ביום י"ג בסיוון התשע"ד (11 ביוני 2014)).

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חברת הכנסת עליזה לביא וקבוצת חברי הכנסת (פ/19/1859) ועל ידי חברת הכנסת סתיו שפיר (פ/19/2604).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ו באייר התשע"ה – 4.5.15